

Verkiezingsprogramma

2022 ~ 2026



1. Algemeen

lingewaard.NU is een lokale politieke partij. Wij zijn geen afdeling van een landelijke partij, zodat we al onze energie kunnen steken in (de kernen van) Lingewaard. Dit doen we zonder landelijke dogma's en Haagse invloeden. De inwoners vertellen ons wat naar hun mening wenselijk is voor de gemeente en dat bepaalt onze koers en grondhouding. Die grondhouding kan in het kort worden omschreven als duidelijke, doelgerichte en eerlijke politiek. Dit betekent niet dat er sprake zal zijn van "u vraagt en wij draaien".

Goede ideeën en oplossingsrichtingen zijn nodig om het leven in Lingewaard voor alle inwoners aangenaam te houden. Metaforisch ontstaan die ideeën en oplossingsrichtingen als een soort van kleine Lingewaardse rups om zich vervolgens verder te ontwikkelen tot een volwaardige Lingewaardse vlinder en daarmee een meerwaarde vormen voor Lingewaard en zijn inwoners."

Voor er beslissingen worden genomen, wegen wij allerlei belangen af en onderzoeken wij feiten, voordat we in de gemeenteraad iets naar voren brengen. Dit betekent dat we als partij in dit programma niet over alle gemeentelijke beleidsthema's direct een standpunt innemen. Wij borduren voort op onze **Programmavisie 2018-2022** waarin wij per beleidsprogramma onze visie en speerpunten hebben aangegeven. Deze programmavisie is voor ons nog steeds een belangrijk strategisch kompas, dat te vinden is op onze website www.lingewaard.nu.

Wij zullen in dit verkiezingspamflet een aantal concrete onderwerpen benoemen die wij nadrukkelijk zullen volgen de komende jaren en waarin onze ambities liggen. Over onderwerpen die de gemeentegrenzen overstijgen (regio, provincie, rijk) zal duidelijk moeten zijn waar onze verantwoordelijkheden en bevoegdheden liggen. Onterecht verwachtingen wekken naar onze inwoners, over zaken waar de gemeente geen invloed op heeft, is niet goed voor het beeld van de gemeente als aanspreekbare overheid. Er komen heel wat dossiers op de agenda van de gemeenteraad waarvan het beleid op een ander niveau is vastgesteld maar waarvoor wij als uitvoerder wel verantwoording dragen.

Wat ons betreft staat hierin de "menselijke maat" voorop. In de volgende paragrafen zullen wij een toelichting geven op onze ambities voor de periode 2022-2026. Bij elke ambitie benoemen we kort een aantal speerpunten.

2. Toelichting op onze ambities 2022-2026

Schone, (verkeers)veilige leefomgeving en mobiliteit

Wij maken ons sterk voor een schone leefomgeving voor onze inwoners. Dat betekent voldoende capaciteit en middelen om straten, wegen, pleinen en openbaar groen schoon te krijgen en te houden. Omdat het begrip schoon niet voor iedereen hetzelfde inhoudt, hanteren we professionele en breed gedeelde normen en stellen we per wijk een periodieke schouw voor met een vertegenwoordiging van de inwoners.

Wij stellen voor, de bewonersinitiatieven voor zwerfvuilbrigades verder uit te rollen en deze als gemeente actief te faciliteren en te waarderen. Ook het aanpakken van de bron is een belangrijke toevoeging om de zwerfvuilproblematiek op te lossen; Statiegeld op flesjes en blikjes juichen we toe. Wij streven naar meer wegbrenglocaties voor oud papier en voor de zakken met plastic afval. Een groene en schone leefomgeving is belangrijk voor de gezondheid en het woonplezier van de inwoners van onze gemeente. Aantrekkelijke parken en wegen zijn cruciaal.

Wij zijn voorstander van het afschaffen van de hondenbelasting. Het hebben en houden van een hond vergroot de sociale contacten en stimuleert beweging. Het gaat ook eenzaamheid tegen. Het houden van een hond brengt ook verantwoording met zich mee en het betalen van hondenbelasting mag geen excuus zijn om aan het schoonhouden van de leefomgeving geen bijdrage te leveren. Iedere hondenbezitter heeft de plicht om de hondenpoep van zijn/haar hond op te ruimen. De huidige hondenuitlaatstroken blijven in stand maar zijn geen “vrijplaats” om de “eigen” hondenpoep niet op te ruimen. Wij pleiten wel voor meer, al dan niet omheinde, hondenlosloopplaatsen en meer afvalbakken voor de poepzakjes.

We staan voor een serieuze opgave om de doelstellingen m.b.t. het verduurzamen van de energievoorziening te halen. De energie transitie die hier voor nodig is kan op verschillende manieren gerealiseerd worden. Als lingewaard.NU staan we achter het zoeken naar structurele aanvaardbare oplossingen om de energietransitie vorm te geven, echter niet ten koste van alles. Het plaatsen van windmolens binnen de grenzen van onze gemeente vinden we te veel impact hebben op de leefomgeving en vormen een te groot gezondheidsrisico voor onze inwoners. Aan de randen van onze gemeentegrenzen zijn momenteel al windparken gerealiseerd en die hebben al een behoorlijke impact op onze inwoners.

Het gebruik van andere energiebronnen zoals bijvoorbeeld zonne-energie ondersteunen we, zeker op daken van particuliere woningen en bedrijfsdaken. Aanleg van grote velden met zonnepanelen op bruikbare (agrarische) gronden daarentegen heeft niet onze voorkeur.

Het aardgasvrij bouwen en zonne-energie kan alleen slagen indien er qua capaciteit een betrouwbaar elektriciteitsnetwerk beschikbaar is. Wat ons betreft moet daar de aankomende jaren de prioriteit op liggen.

Nieuwe energiebronnen als aardwarmte en waterkracht kunnen ook serieuze opties zijn voor de toekomst. Verder onderzoek zal uitwijzen of dit oplossingen zijn die de toekomstige energiebehoefte op kunnen vangen. Wat lingewaard.NU betreft gaat de voorkeur binnen de energie transitie meer richting waterstof en waarbij kernenergie eventueel bespreekbaar is. Daar zal wat ons betreft de focus op moeten liggen voor de nabije toekomst.

Wij maken ons sterk voor het op een adequaat niveau in stand houden van de kwaliteit van de fiets- en wandelpaden, trottoirs, bruggen, banken niet in het minst voor de minder mobiele inwoner. Daar waar nodig een uitbreiding van fiets en wandelpaden.

Voor wat betreft de verkeersveiligheid in onze gemeente zijn wij voorstander van het principe dat er geen goedkeuring aan nieuwbouw wordt gegeven zonder eerst een verkeersveilige en leefbare ontsluiting en infrastructuur te waarborgen.

Een voorbeeld daarvan is, dat de ontwikkeling van de nieuwe woonwijk Driegaarden in Huissen gelijktijdig moet plaatsvinden met de herinrichting van de voor ontsluiting betrokken straten. Daarnaast willen wij maatregelen om het doorgaande vrachtverkeer door onze kernen te ontmoedigen/verminderen. Verder staan wij achter het instellen van een maximumsnelheid van 30 km/uur binnen de bebouwde kom van onze gemeente. Dit past binnen het voornemen van de Tweede Kamer en de initiatieven op dit gebied van diverse andere gemeenten. Een mobiliteitsvisie om deze ambities vorm te geven dient wat ons betreft als kompas hiervoor. Hierin past ook het idee van het realiseren van een rondweg om Huissen en Haalderen.

De (objectief meetbare) veiligheid en het veiligheidsgevoel van onze inwoners verdient wat ons betreft extra aandacht. Handhaving van regels vereist voldoende capaciteit zowel bij de politie als bij de gemeentelijke handhavers.

Concrete speerpunten:

Milieu:

- ✚ Geen windmolens erbij in Lingewaard
- ✚ Een schoon en veilig Lingewaard “Lingewaard schoon, ik help gewoon!”
- ✚ Vergroening van de versteende leefomgeving in kernen/wijken voor een aantrekkelijke woonomgeving
- ✚ Stimuleren scheiden afval en het serviceniveau verhogen door o.a. meer wegbrenglocaties voor oud papier en PMD-zakken middels ondergrondse perscontainers in meerdere kernen
- ✚ Afschaffen Hondenbelasting, omheind hondenlosloopveld in Doornenburg en Angeren

Mobiliteit:

- ✚ Rondweg ten oosten van Huissen, ontlasting hoofdader Stadswal, Karstraat
- ✚ Rondweg ten Noorden van Haalderen ontlasting van de Van der Mondeweg
- ✚ Doortrekken de Clivia, extra ontsluiting vanuit Loovelden
- ✚ Kwaliteit wegen en fietspaden op huidig niveau houden en waar nodig verbeteren
- ✚ Openstellen bus sluis richting Nijmegen op de A325, ontlasting voor Papenstraat en Vossenhol
- ✚ Aansluiten Karstraat Bommel op Houtakker-2

Welzijn, sport, cultuur en recreatie

Wij vinden het erg belangrijk dat kwetsbare ouderen actief door gemeentelijk beleid worden ondersteund. Met daarbij de aantekening dat er een adequate opvolging van beleid naar uitvoering wordt nagestreefd. Aandachtsgebieden zijn hierbij woonvormen die samenwerking tussen ouderen onderling ondersteunen, kleinschalige zorgvoorzieningen, dagbesteding, mantelzorg, pré mantelzorg, respijtzorg. Hierbij kijken we naar de individuele wensen en mogelijkheden van de mensen die onze hulp nodig hebben. Een belangrijke drijfveer hierbij is het bestrijden van eenzaamheid onder ouderen. Hoewel de gemeente op inkomensgebied geen expliciete bevoegdheden kent, zijn wij voorstander van het heroverwegen (afschaffen)

van de zogenaamde kostendelersnorm bij uitkeringen. Niet in het minst om een bijdrage te leveren aan het verminderen van het woningtekort. Ouderen kunnen elkaar dan helpen bij het zelfstandig invullen van hun huishouding, zonder gekort te worden op hun uitkering.

Op het gebied van de jeugdzorg zijn wij voorstander van een periodieke check bij zorgaanbieders op de effectiviteit van hun interventie. Marktwerving in de jeugdzorg zorgt wat ons betreft te veel voor een focus op winstgevendheid, zeker bij complexe problemen bij jongeren.

Als uitvoerder van de Participatiewet heeft de gemeente als taak, zoveel mogelijk werkloze inwoners of inwoners voor wie de afstand tot de reguliere arbeidsmarkt (te) groot is, aan een arbeidsplaats te helpen. De verschillen tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt, maar ook het afschaffen van de sociale werkvoorziening, maakt deze taak wat ons betreft een hele lastige. Hoewel de gemeente ook hierin geen expliciete bevoegdheid heeft, willen wij aandacht voor “regelarme” uitkeringen en voor de inmiddels steeds groter wordende discussie over het zogenaamde basisinkomen.

Wij pleiten voor het versterken van het gemeentelijk armoedebeleid met prioriteit voor de kinderen in deze omstandigheden. Gedacht kan daarbij worden aan het verder uitbreiden van de “Mee-Doen-regeling”, om te voorkomen dat deze kinderen om financiële redenen worden buitengesloten van deelname aan gezamenlijke activiteiten.

Wij zijn voorstander van het nog sterker bestrijden van laaggeletterdheid onder meer door het ondersteunen van een duurzame bibliotheekfunctie in onze kernen. Dit is ook een plek waar inwoners elkaar kunnen ontmoeten en elkaar op een laagdrempelige manier kunnen helpen bij bijvoorbeeld integratie, belastingaangifte en het delen van gemeenschappelijke interesses. Het kunnen samenkomen vinden wij essentieel voor het welzijn van onze inwoners.

We moedigen aan tot sport- en beweeginitiatieven in de openbare ruimte. Er zijn al een aantal particuliere initiatieven op het gebied van outdoor fitness. Lingewaard Sport kan hierbij een belangrijke rol spelen. Wij zijn voorstander van het vernieuwen van onze binnensportaccommodaties naar de hedendaagse standaard, en voorstander van het centraliseren van sportaccommodaties waar mogelijk. Naast een nieuwe sporthal voor het OBC in Bemmelen zijn wij voor een nieuwe sporthal voor de wedstrijdsport op sportpark De Blauwenburcht in Huissen.

Wij zijn voorstander van de realisatie van een nieuw multifunctioneel centrum in de kom van Huissen met een zaal voor culturele activiteiten. Ook het behouden en versterken van het cultureel erfgoed in onze gemeente vinden wij belangrijk. Onder andere door het meer zichtbaar maken van de aanwezige cultuurhistorische overblijfselen, zoals dat bij het restaureren van de restanten van de Arnhemse Poort in Huissen is gebeurd. lingewaard.NU is in dit kader ook voorstander van auto- en motorluwe zondagen op de dijken om recreatie en veiligheid te bevorderen.

In de nabije toekomst kan hierbij op de dijken ook worden gedacht aan het principe van “auto te gast” met prioriteit op de dijken voor het langzame verkeer. De gemeente wordt hiermee aantrekkelijker voor wandel- en fietstochten, ook door middel van het voetveer en de pont. Een goede uitbreiding van recreatief vervoer is een elektrisch treintje tussen Fort Pannerden en Kasteel Doornenburg.

Concrete speerpunten:

Welzijn

- + Gedegen en verantwoord ouderenbeleid: huisvesting, dagbesteding, mantelzorg
- + Stimuleren laagdrempelige voorzieningen voor ouderen om elkaar te ontmoeten, niet alleen in de sociaal culturele centra
- + Het bestrijden van laaggeletterdheid onder meer door het versterken van de bibliotheekfunctie als trekker in onze sociaal culturele centra
- + Regelarme bijstandsuitkering, vooruitlopend op basisinkomen
- + Extra aandacht voor het bestrijden van armoede met name bij kinderen

Sport:

- + Nieuwbouw sporthal voor wedstrijdsport op locatie Blauwenburcht in Huissen
- + Nieuwbouw combi gebouw voor de Tichel en voetbalvereniging HAVO op sportpark de Notenboom in Haalderen
- + Meer Outdoor fitness/sport toestellen in openbare ruimte
- + Turnvereniging SGS naar sporthal de Brink

Cultuur:

- + Meer budget voor cultureel erfgoed, o.a. voor conserveren van de steenoven in Gendtse polder en de veldoven in de Roswaard Doornenburg
- + Behoud van de kermis in de kernen
- + Recreatief vervoer tussen Fort Pannerden en Kasteel Doornenburg d.m.v. elektrisch treintje
- + Verruiming subsidiebudget voor evenementen georganiseerd door verenigingen en stichtingen
- + Subsidiebijdrage voor verenigingen om een podium te huren via marktpartijen
- + Nieuwe zaal op locatie oude raadszaal Huissen voor culturele activiteiten
- + Behoud van monumenten in Lingewaard
- + Niet meer efficiënte gemeentelijke gebouwen vervangen door nieuwbouw

Accommodaties:

- + Vervangende nieuwbouw of passende ruimte voor ‘t Koelhuis en het Gemeenschapshuis in Huissen
- + Aanpak/renovatie entree en terras dorps huis Angeren
- + Nieuwe zaalruimte in de Kinkel zodat de bibliotheek verplaatst kan worden
- + Verbouw/renovatie van de Leemhof in Gendt

Recreatie “Stimuleren lokale economie door”:

- ✚ Het versterken van de (regionale) recreatieve aansluitingen op fiets-, wandel- en struinpaden naar recreatiegebieden als Park Lingezege, inclusief goede ontsluitingen hierop van (nieuwbouw)wijken
- ✚ Aansluiten op en door ontwikkelen van het Lingewaardse deel van het werelderfgoed in Nederland (Fort Pannerden en de Limes)
- ✚ Auto- en motorluwe zondagen op de dijken

Wonen

De woningmarkt is in feite tot stilstand gekomen en ook in onze gemeente is er sprake van woningnood. Een expertisebijeenkomst met alle betrokkenen ruim twee jaar geleden leidde tot de conclusie, dat er een groeiende behoefte is aan kleinere wooneenheden voor starters, jongeren en ouderen. Een tweede conclusie was, dat nieuwbouw in de praktijk nauwelijks in die behoefte voorziet. Kennelijk leveren standaard eengezinswoningen voor projectontwikkelaars meer op dan het bouwen naar behoefte.

Wij willen op dat gebied een sterkere regierol van de gemeente met aandacht voor een zelfbewoningsplicht en meer diversiteit (onder meer eco-woningen, tiny houses, studio’s, meer-generatie-woningen, mogelijkheden tot woningsplitsing en het geschikt maken van recreatiewoningen voor permanente bewoning), zodat onze kinderen ook een plek in Lingewaard kunnen bemachtigen.

Wij beseffen dat op landelijk niveau stevig moet worden ingezet om de huidige woningcrisis aan te pakken. Op lokaal niveau hoeven wij daar niet op te wachten. Daarom kiezen we voor een actievere rol als gemeente voor woningontwikkeling. Bijvoorbeeld het oude OBC-gebouw in Bemmelen. Niet slopen en ééngezinswoningen bouwen, maar het gebouw ombouwen tot tweekamerappartementen in het sociale huursegment voor jongeren.

Vele tuinders hebben problemen met voortzetting van hun agrarisch bedrijf. Vaak geen opvolging en overname door anderen is ook niet aan de orde. Men zit te wachten op andere gebruiksmogelijkheden en niet op een karige functieveranderingsregeling die financieel nauwelijks kostendekkend is. Eigenlijk is alleen Next Garden voor een zeer beperkt aantal ondernemers die alleen kunnen blijven bestaan bij een enorme schaalgrootte een succes gebleken.

Wij pleiten voor wat betreft het binnendijkse buitengebied voor meer flexibiliteit in de regelgeving voor ander gebruik dan de huidige agrarische bestemming. Daarbij zouden gebieden tussen Angeren en Huissen en tussen Bemmelen en Haalderen aangewezen kunnen worden als gebieden waar woningen kunnen worden gebouwd, niet alleen vrijstaande en twee onder één kappers maar ook gebouwen met meerdere kleine wooneenheden. Vanuit de gewenste mobiliteit is een rondweg vanaf industrieterrein 't Pannenhuis naar de dijk in Huissen om de huidige hoofdas door Huissen te ontlasten dan sowieso een voorwaarde.

Dat geldt ook voor woningbouw tussen Haalderen en Bemmelen, hier lost een rondweg vanuit Gendt naar de oprit A15 de huidige overlast aan de Van der Mondeweg op en geeft tevens een vlotte ontsluiting van een eventueel te bouwen woonwijk.

Veel locaties, waarbij de gemeente invloed heeft op de ontwikkeling, hebben we niet in Lingewaard. Daarom pleiten we voor een actievere rol van de gemeente in grondpolitiek. Daarin past ook het beheersen van de woningontwikkeling door actief te sturen op de omgevingsplannen (bestemmingsplannen). Maar ook geen medewerking verlenen, indien ontwikkelaars andere woningtypes willen bouwen dan degenen waaraan onze inwoners behoefte hebben. Ook goedkopere huur/koop appartementen voor ouderen zijn dringend nodig. Doorstroming van ouderen naar kleinere woningen kan alleen dan een succes worden.

Concrete speerpunten:

Wonen

- + Faciliteren (pre) mantelzorgwoningen
- + Invoeren zelfbewoningsplicht
- + Nee zeggen tegen ontwikkelaars die niet conform de vraag van onze inwoners willen bouwen
- + Bij woningbouwplannen gelijktijdig een verkeersveilige en leefbare verkeersafwikkeling vaststellen
- + Een gemeentelijk woonbeleid gericht op doelgroepen als starters, jongeren en ouderen
- + In de kleine kernen zoals Angeren woningbouwinitiatieven invullen door kleinere wooneenheden voor starters, jongeren en ouderen te realiseren
- + Gebouw OBC Bemmelen ombouwen tot tweekamerappartementen in het sociale huursegment voor jongeren
- + 30% van alle nieuwbouwwoningen toewijzen aan huidige en oud-Lingewaarders
- + De Tichel Haalderen verplaatsen en op deze locatie woningbouw voor jong en oud realiseren
- + Meer woningdifferentiatie bij functieverandering in het buitengebied
- + Aanwijzen nieuwe locaties voor grootschalige bouwprojecten

Land en tuinbouw:

- + Wijziging van gebruik toestaan in het binnendijkse buitengebied met een huidige agrarische bestemming
- + Vereenvoudiging en ruimere regelgeving m.b.t. functieverandering van agrarisch naar wonen

Gemeentelijke organisatie

De gemeente dient wat ons betreft zowel de interne als de externe bedrijfsvoering op orde te hebben. Planning-en-control-documenten (zoals jaarverslag/-rekening en programma-begroting) dienen ook voor niet-specialisten helder inzicht te bieden in de inzet van middelen en de daarmee behaalde c.q. geplande resultaten. Een vereenvoudiging van de informatievoorziening is belangrijk. lingewaard.NU stuurt in de gemeenteraad op hoofdlijnen en verzandt niet in discussies “achter de komma”.

Het hebben van voldoende reserves voor risico’s en nieuwe structurele uitgaven gedekt door structurele inkomsten is wat ons betreft een belangrijke spelregel.

De externe bedrijfsvoering (zoals het leveren van producten en diensten aan onze inwoners) dient wat ons betreft minder uit te gaan van een klant-leveranciersrelatie tussen inwoners en gemeente. Deze moet meer gericht zijn op samenwerking tussen inwoners en gemeente. Burgerparticipatie speelt dan ook een belangrijke rol in het gemeentelijk beleid. Wij pleiten daarom voor een verdere versterking hiervan in de vorm van wijk- en dorpsontwikkelingsplannen.

Concrete speerpunten:

Bedrijfsvoering

- ✚ Verbetering serviceniveau op alle fronten naar onze inwoners en bedrijven
- ✚ Meer gericht op samenwerking met inwoners, die geen klant is van de gemeente maar lid van de gemeenschap
- ✚ Uitbreiden van capaciteit om omgevingsplannen (bestemmingsplannen) binnen een acceptabele termijn te kunnen verwerken. Dit om projecten zoals woningbouw vlot uit te kunnen voeren
- ✚ Een robuuste financiële huishouding van de gemeente
- ✚ Meer burgerparticipatie, onder andere d.m.v. wijk- en dorpsontwikkelingsplannen

3. Afsluiting

lingewaard.NU staat zoals gezegd voor DUIDELIJKE, DOELGERICHTE en EERLIJKE-politiek op lokaal niveau. Wij realiseren ons dat wij met onze ambities u en uw belangen vertegenwoordigen. Daarom staan wij er weer in de periode 2022-2026.

lingewaard.NU we zijn er voor u!

www.lingewaard.nu / info@lingewaard.nu